

Positiv atferdsstøtte (PAS) begynner å få momentum i Norge og stadig flere kommuner og skoler har politisk vedtatt at dette er rammeverket en jobber etter. I PAS mener vi at det er viktig å se personen som en del av et større system der flere sammenkoblede strukturer interagerer. Systemforandringer handler om å skape en positiv sosial kultur for å forsikre om at evidensbaserte praksiser er velkomne, effektive og holdbare. Å dele kunnskaper og ressurser med hverandre gir mer robuste, bærekraftige og treffsikre løsninger. En felles forståelse og et felles språk på jobb er en forutsetning for å lykkes, trives, være engasjert, oppleve partnerskap og ikke minst bidra til å fremme gode liv hos de vi er sammen med. Vi er derfor svært stolte av at AOF Fagskolen holder på å utvikle en fagskoleutdanning innen PAS. Fagskoleutdanningen er gratis og primært rettet mot yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring, så som helsefagarbeidere, barne- og ungdomsarbeidere, hjelpepleiere, omsorgsarbeidere og aktivitetører. Utdanningen er på 30 studiepoeng og går over to semestre. Fra høsten 2020 tilbys den i Haugesund og Stavanger, på sikt er det planer om å kunne tilby den også i Agder og Vestland fylke.

I dette temanummeret har vi tre forskjellige, men svært interessante artikler om PAS. Ann Iren Istad Heggheim og Stine Sørland undersøker evidensgrunnlaget for PAS. De viser til at det er en betydelig mengde publisert forskning som rapporterer ulike utfall av positiv atferdsstøtte. Disse studiene har både inkludert barn og voksne fra ulike kulturer, med ulike risikofaktorer, diagnoser og funksjonsvansker. Forskningen viser at den beste tiden for å forebygge og håndtere atferd som utfordrer er når den ikke forekommer.

Tradisjonelle tilnærminger anvender ofte aversive prosedyrer og begrensninger når det er krisesituasjoner. Oftest skjer det en unngåelse av positive håndteringsteknikker. I neste artikkel introduserer Hilde Karin Sønneland oss for non-aversive reaktive strategier (NARS) og episodisk alvorlighet. NARS er positive krisehåndteringsteknikker og alternativer til tradisjonelle krisehåndteringsteknikker. NARS er opptatt av viktigheten av å forstå hva personen kommuniserer gjennom sin utfordrende atferd for å kunne velge den beste strategi. I den tredje artikkelen har Tone Tunheim lett etter suksesskriterier for implementering av PAS i tre organisasjoner. Tunheim sier at endringsstrategier må vektlegge deltakelse fra alle parter og at tiltakene må matches spesielt mot de mennesker og det miljøet som er påvirket av implementeringen.

Ulf Berge, gjesteredaktør
Førstelektor, VID vitenskapelige høyskole
ulf.berge@vid.no